

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Christiern den Andens Rimkrønike (1523)

Citation: Helgesen, Poul: "Christiern den Andens Rimkrønike (1523)", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af P. SEVERINSEN , 1932-1948, s. 164. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-helgesen01-shoot-workid60819.pdf> (tilgået 13. marts 2024)

Anvendt udgave: Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

CHRISTIERN DEN ANDENS RIMKRØNIKE 1523

Huilckenn som gud forsmaar ij allin stundtt
och hadir then hellig kircke ij grundtt
Gud giffuer hannom huerckin lick ellir rolig lijff
medin euig feijde och dagliig kiiff
Ther mijn fadir døde meinte ieg sa
att ieg skulle tijþe iij rige faa
Thi ville ieg bliffue herdig ephir hans dødtt
mig töcktis hand vor ij sindt forblødtt
Miskunhedtt och barmhiertighedtt hagde ieg act
med suerdtt och vaabin altt nedirlagtt
Jeg sparde huerckin quinde ellir mandtt
medin tuingde thennom alle vndir mijn handt
Liig och lertt riddir och suenne
the skulle mig alle fijre och tienne
Jeg vor thennom icke megitt goedtt
och ingin forthij tha raade ieg boedtt [2a]
Ther mijn fadir vor endtt nu ij liffue
begijnte ieg [ij Norie] mett biispiir att kijffue
Thett haffuer ieg altiid [siiden] holtt paa
Saa lenge gud togh mig riigitt fraa
Jeg førde en orloff vdij Suerrigh indtt
Ther bleignit saa mangin mand och quindtt
Jeg vant en strijdtt och taffte en andin
Thet kand ieg skriffue och siige for sandin
168 Jegh actijd saa mijtt riddirskab att spijlle
forthij ieg andtt thennom megitt ijle
Thi førde ieg thennom offte frem ij slaagh
att theris gods skulle komme mig till vragh
Nar ieg hagde kominn med falsk och suijg
beuijste att the icke stoedtt mandeliigh
End vor mijn gud mig tha saa blijdtt
hand vnte mig Suerrig met samme strijdtt
Dog thet varrid en stackitt stundtt
Thj ieg bedrogh mijn gud saa mange lundtt
Jeg vor dog enn konning ij trende riige
och loedtt ieg ingenn verre mijn liige [2b]
Jeg forsmaade bode menniskin och gudtt
Fordij drefft ieg aff Dannemarck vdtt
Jegh vurde ej huad som ieg bedreiff
Met skalcke fundtt och falske breiff
Ordtt och lejde holtt ieg med ingin mandtt
ieg thet for sandin siige kandtt
Jeg lodtt drebe och slaa ijhiell
mangin mand mod rett och skiell
Vdij Stockholm giorde ieg itt ijnckeligt mordt
Som er vell offuer all Christendommin spurtt
Jeg loedtt aff hugge och brende mangin erlig mandt
Ther gud hagde vnditt mig Suerrigis rige och landtt
Jeg loffuitt thennom med haand och mundtt
att blive thennom kier aff hiertens grundtt
Jeg loffuitt med breff att blive thennom goedtt
Dog attij hagde verridtt mig emodtt
Och ther paa sor ieg en kongeliig eedtt
att ieg skulle æij verre thennom vredt
Och ther till annammede ieg krone oc louede gud
att ieg skulle holle thennom thet vbrødelig vdtt [3a]

169 Men sijdin ieg vor kominn met thennom indtt
Tha brugitt ieg thet gamle falske sindtt
Och giorde thennom ett ijnckeliigt baadt
mitt paa torffuitt ij Stocknolms staadtt
Jeg loddt affhugge bispiair aff Strengenes och Skare
dog the viste aff mig ingen faare
Ther till riddir och edeliig lxx
thet kand ieg siige forsant och icke liuffue
Forudin borgiyr och fattig suenne
ther plejide gode herrir met tro att tiene
Jeg loddt theris kroppe liige tre dage paa strede
ther monne saa mangitt øge beskelige grede
Sijdin lod ieg thennom slebe aff bij
Saa att røg och støff stodtt op ij skij
Ther brende ieg thennom vdij itt baall
ieg troer mijt herte vor haarir en staall
Saa loddt ieg graffue aff kirckin op
her Stein Suantißens døde krop
Och brende med ij samme sijnde
fordij ieg vor daaritt aff onde quinde [3b]
Sijdin skulle ieg drage til Dannemark igen
och taale mett Sibriitt mijn gamle gode venn
Ther ieg skulle ij Nijdaal Clostiir gieste
met megitt folck och mange heiste
Ther loedtt ieg sencke ij samme stundt
Abbedin selff siette med falske fundtt
Then samme tijd the fraa alteriit ginge
och guds legomme nijligin til thennom finge
Jeg loddt thennom tage och binde som suin
fordij ieg var eij megitt fijn
Och loddt thennom sencke ij itt skidit vandtt
som ieg vijdtt samme Closter fandtt
170 Ingin haffuer sadant noogin tijdtt hørtt
thij er mijtt røcte saa vijde førdtt
Thet er icke mueligg att siige ellir schriffue
mange ieg haffuer døditt och tagit aff liffue
Jeg sparde eij bisper [eij] muncke eij prester
eij riddir eij suenne ther mig tiente nest
The som ieg vor plictig att tacke och lønne
Jeg veijde thennom ringer enn en bønne [4a]
Jeg loddt mig dare aff quinde raadtt
Thi gaar mig nu som lenge er spaadtt
Mennig raad holt ieg for spaatt
forthij ieg vnte thennom eij megitt gaatt
Sibritt och then the Hans Michilßen kalle
The vare mijtt raadtt offuer andre alle
The raade mig [baade] dag och natt
til stor sijße och stor skatt
Till mange forbud och stor toldtt
och saa til huer mands skade och offuir vold
Huilckin som vill vijde att thet sinde
Huad Sibritt haffuer verrit for en quinde
Høre sig till och mercke vell
tha skal hand høre bode rett och skell
Hun huggitt ij Holland och røffuitt ij Norie
nødir och eble førde hun til tørfue
Vtij Biergenn opholtt hun kroer huus
ocn ther drack mangin mand gott ruus
Men sijdin hund kom til Køpinhaffnn
Som ij haffuer hørtt aff huer mandtts sauffn [4b]
Daa fick hun vndir siig rige och landtt
sa regerede hun bode quinde och mandtt
Effther then gamle Hollands sijdtt
huor mand nijde ick for quinde fredtt
171 Siidin begijnte ieg met the lijske att trette
for the ville sette mig til rette

The ville mig icke siiße ellir tolle
icke hellir for enn veldig herre holle
Men hagde ieg bleffuitt ij Dannemarcks hyllist
tha skulle ieg vell gjort thennom fyllist
Alle mene the then mact ij Dannemarck at fange
ther the haffue act forlange
Thi radir ieg danske mend natt och dag
att the icke gjøre met the lijsker fellig eij lag
[Thij nar lijsken bliuer danske mend godtt
tha woxer fiighen paa hylle rodtt]
Sibritt lod mijrde folck oc slaa ijhieill
Jeg gaff thet mact vdin sag och skeell
Nu haffuir gud skickitt mig ij sin vrede
Att ieg lodtt Sibritt mig saa lede
Kalck och disk monne ieg eij spaare
Jeg wurte lidet paa sielßens faare [5a]
Aff penninge kaabir sølff och guldtt
kunde ieg aldrig bliffue met eller fuldtt
Jeg togh fraa biisper riddir och suenne
Sølff guldtt och dijrebar stene
Jeg sparade eij bondin ij kiortill graa
eij staadir eij kierlingin ther saad ij mørcken vraa
Ther till lod ieg slaa en skendelig mijnt
som en nu er for huer mandt sjint
Klipplinge var hans høgiste naffn
Alle til skade och ingen till gaffn
Jeg kallis konning klipping ij samme stundt
fortij ieg fant oppaa thet fundtt
Suerdtt och spiudtt lagde ieg aff
och badtt bøndir bere kiep och staff
172 Ther eij motte verre aff sterckere tree
end mand kunde søndir brijde for sin kne
Jeg kalledis konning kiep aff thennom alle
som mig fraa handin monne falle
Jeg tog skatt aff alt thet bondin otthe
Fordij kunde vij eij bliffue sotthe [5b]
Jeg sparade eij gaas som laa paa rede
thi bleue the bøndir saa saare vrede
Faar køør øgh och heste
motte the alle till mig feste
Och ther till aff allt thet penninge galtt
vaare thet entin meill ellir maalit
Siidin alle thennom ther hagde mact
begerrede ieg att verre ødelact
Paa thet att alting skulle komme til miig
och ingin skulle haffue nogitt got til siig
Mijn gud hand vor mig sieldin ij sjinde
thet faar ieg nu dagligen att fijnde
Kirckin och hindis personer fordreff ieg mange lundtt
och ther til brugitt ieg mangin falske fundt
Jeg lodtt mig verre herre offuir alt mit riige
fordij ville ieg ingin mandtt viige
Paffuens bispers och prestirs mact
the vaare intiid vdij mijn act
Jeg mente att ieg gjorde fuldgott skiell
ther ieg lodtt fange en bispop som en treell [6a]
Och ther till brugede Luthers dict
fordij kom ieg ijhuermends sict
Jeg skötte eij kirckins loff ellir fredtt
hindis preuilegijr lagde ieg nedtt
Thet kirckin vaar giffuitt aff gode mendtt
hagde ieg act fraa hinde att vent
173 Jeg forbødtt the fattig att lerre boogh
Att ingen skulle bliffue vijs ellir kloogh
Jeg gjorde ther till all mijn flijdtt
att ieg saa kunde formindske klerckeriadt

Jeg forbødtt thennom ther hagde hungers nødtt
Att bede om rnadtt och tijgge brødtt
Jeg ville icke lade huer verre godtt for siig
Som konger oc herrir giorde for miig
Aff riidirsabit begieritt ieg en gaffue
to gylden aff huer theris bonde aarlig att haffue
Paa thet att bøndirne skulle falle til mig
och emod theris herrer att sette siigh
Mijn act bleff tha spiltt ij samme stundtt
Som ieg oplagde met falske fundtt [6b]
Och skalcke fick ieg landtt och slott
och adelin holtt ieg for spee och spott
Jeg meinte saa best att heffne mijn harm
Att nar ieg giorde adelin fattig och arm
Att naa som ieg ville slaa thennom for fodtt
Thaa kunde the ej staa mig emodtt
Thi haffde ieg enndtt theris mact
Then tijdt ieg ville thennom forlaet
Mange the skulle haffue daglige suenne
ther thennom skulle dagliige tienne
Paa thet ieg kunde faa faldtt med thennom indtt
och drebit thennom med mit tijrannie sindtt
Thet var fordij mijn dagliige siidt
Att ieg lodtt ingen mandt nijde frijdtt
Jeg skøtte huerckin rett ellir dom
Aldrig var nogen mand saa from
Thi naa ieg haffde til nogen onder grundtt
Jeg lodtt thennom drebe och mijrde samme stundt
174 Hollender oc skalcke holtt ieg fram
Rigitt til skade och mig till skam [7a]
Jeg lodtt fordriffue bode quinde och rnandtt
som bijgde och boo paa Amager landtt
Hollendir lodtt ieg strax opsette
fordij ieg torde ej mod Sibritt trette
The saade icke vdin erthir och böne
som til forn voxte korn hint skøne
Jeg lodtt ophenge bode leffuendis och døde
fordij kom ieg ij thenne møde
Jeg spaarde ej viduer som hagde nødtt
ej fadirløße børn som vidtorfft brødtt
Medin huad kand ieg migit her aff schriue
Effthiridij the ere end nu ij liffue
Ther mijn gierning haffue bode hørtt och seitt
Thi kand ieg icke bliffue forgett
Om the gierninger ieg haffuir giortt
ijncker och vndrir bode himmil och iordtt
Vtij bland alle tijrannir fands icke mijn lije
fordij vil ieg ingin ij grumhedtt vige
Fallaris Silla Nero och andre mange
the kunde mig icke nerriere gange [7b]
Vdij tijrannie stijcke och mange onde gierning
endtt es kand gaa en ses paa terning
Nu er ieg rømmitt aff Dannemarck vdtt
fbrdij ieg actijdtt huerckin mand ej gudtt
Nu raadir mig gud huor thet vil gange
Jeg frøctir som spaadt er aff forlange
Medin huor thet vil nu fremdelis gaa
thet skriffuis vell op ij allen vraa.